

I/1.3.: Innováció és kutatás-fejlesztés

A kutatás-fejlesztés, valamint az innováció egymással szoros kölcsönhatásban lévő, de mégis eltérő fogalmak, így különbséget kell tenni közöttük. Az innováció jóval tágabb fogalomrendszerrel írható le a K+F-nél, ennek megfelelően nehezebb az egzakt definiálása is. Létezik két egymást kizáró terminus használata a K+F és innováció vonatkozásában. Az egyik esetben innováción értjük a **teljes folyamatot**, amiben a kutatás, a fejlesztés, és a piaci értékű realizálás is folyamati elemek, míg a másik, igen leszűkített eset csak a **K+F-eredmények piaci értékű megvalósítására** koncentrál.

Az innovációhoz szükséges új tudás megszerzésének hagyományos módja a kutatás-fejlesztés. K+F-re az innováció bármely fázisában szükség lehet, ezért az innováció gyakori velejárójának tekinthető, ugyanakkor nem előfeltétele. A műszaki (technikai) típusú innovációk esetén – így alapvetően a termék- és eljárás-innovációnál – nyilván nagyobb szerepet kaphat a K+F, míg a marketing- és a szervezési-szervezeti innovációk esetén a folyamatok működéhetnek kutatás-fejlesztési tevékenység nélkül is. A műszaki változásoknak a K+F-en kívül más forrásai is lehetségesek, pl. learning by doing (Rosenberg, 1982), ami az innováció utáni tanulási folyamatokat hangsúlyozza a technika javításához és optimalizálásához.

A Frascati Kézikönyv a műszaki innováció tevékenységi jellege kapcsán kiemeli, hogy: „a K+F egyike a tevékenységi körnek – az innovációs folyamat bármelyik szakaszában. Nemcsak eredeti forrása lehet az innovatív ötleteknek, hanem a problémamegoldás egyik eszköze is, amely a megvalósítás bármely pontján segítségül hívható”.

Összességében tehát, a kutatás-fejlesztést az innovációs folyamatok részeként kell kezelnünk, és ahogy az Oslo kézikönyv is kiemeli, az innováció számos tevékenységet foglal magába, amelyek nem tartoznak a K+F körébe. A K+F az innováció részhalmazát képezi, ugyanakkor az innovációs folyamat sikeres megvalósulása szempontjából igen fontos, hogy a létrejött K+F-eredmények elérjék céljukat, és a megvalósult innovációk között tarthassuk számon őket.

Leegyszerűsítve elmondható, hogy az innovációs folyamat során a K+F tevékenységekkel pénzből tudást hozunk létre, míg az innováció megvalósítási szakaszában a tudásból csinálunk pénzt. Ez utóbbit azonban számos más tevékenység is előidézheti. A célszerűen beruházott pénzek eredményeként létrejött K+F-eredmények ezek eredményes kombinációjával juthatnak el a megvalósulásig, fordulhatnak át realizált és termelő állapotba. Ezt segíthetik a tőke (üzleti angyalok, kockázati tőkésék stb.), a megfelelő pályázati, hitel-, garancia-, beruházási és logisztikai feltételek, az ipari parkok, üzleti és innovációs központok szolgáltatásai (iparjogvédelem, inkubáció stb.), szervezeti és szervezési feltételek, marketing, oktatás és képzés, tudásintenzív üzleti szolgáltatások, tanácsadás, technológiatranszfer stb. Látható, hogy a K+F az innovációs rendszeren keresztül tudja hatását kifejteni, ami növekvő K+F-aktivitás mellett is erősen függ magától az innovációs rendszer összehangolt kialakításától.

Hogyan kapcsolódik egymáshoz az innováció és kutatás-fejlesztés fogalma?